

vil de jo faa Adgang paa den Maade, at de forhandler med Skolebestyrelsen og Lærerrinden derom, saaledes som ogsaa omtalt af det ærede Medlem fra Assens. Jeg mente, man var bedst tjent med denne Bestemmelse, thi saa var Friskolerne i hvert Fald sikre paa, at de ikke som Følge af, at en Erklæring ikke kunde afgives, mistede deres Statstilskud for et enkelt Aar. Da jeg havde afgivet Skrivelser, saa jeg i Bladene, at man i Friskolekredse hellere havde set den anden Afgørelse; og i den Anledning har jeg kaldt Friskoleforeningens Formand til en Forhandling, hvilken Forhandling ogsaa skal blive ført, idet jeg ikke har haft det mindste mod at træffe den Afgørelse, fordi jeg mener, at ogsaa den lader sig forene med de bestaaende Lovbestemmelser. Jeg mener frømdes, at naar der i Loven om Statstilskud til private Skoler staar, at der skal afgives en Erklæring, saa er det foreneligt hermed at hævde, at der maa være Adgang for Skolekommissionen — eller dens enkelte Medlemmer — til, naar den paa Grund af tilfældige Omstændigheder ikke har kunnet afgive Erklæring, at komme til Stede og paahøre Undervisningen —, men selvfølgelig ikke, som denne Præst gjorde det, ved selv at afhøre og rette Formaninger o. s. v. til Børnene, hvorfor han ogsaa fik sin Tilrettevisning.

Det ærede Medlem (Klaus Berntsen) betonede ret stærkt, at Fejlen ved Skrivelser navnlig bestod deri, at der stod: Skolekommissionens enkelte Medlemmer, og det ærede Medlem omtalte saa i et længere indgaaende Foredrag Skolekommissionernes Stilling. For saa vidt er jeg ganske enig med det ærede Medlem. Det er meget rigtigt, at der hersker den store Misforstaaelse hos en stor Del af Landets Præster, at de som Skolekommissionsformænd alene kan træffe Afgørelse, og jeg er enig med det ærede Medlem i, at denne Misforstaaelse maa vi absolut se at faa rettet, og at vi maa haabe, at der efterhaanden vokser den Forstaaelse op hos Skolekommissionernes saakaldte læge Medlemmer, at de hver for sig har den samme Betydning som den fødte Formand, Præsten. Paa dette Punkt er der altsaa ingen Uoverensstemmelse. Men nu kommer vi til det særlige Tilfælde, som her er Tale om, og hvor jeg altsaa har skrevet: Skolekommissionen eller dens enkelte Medlemmer. I dette Tilfælde var Forholdet det, at af Skolekommissionens Medlemmer var i hvert Fald de to — jeg ved ikke, om der sidder flere i Skolekommissionen

— Medlemmer af Friskolens Bestyrelse, den ene af dem som Formand. Disse to Medlemmer kendte altsaa Skolen; der var ingen Anledning for dem til at komme der. Kun det ene Medlem, Præsten, mente ikke at kende den tilstrækkeligt, og nu vilde det dog være absolut urigtigt, hvis man saa skulde jage hele Skolekommissionen derhen. Ja, vil saa det ærede Medlem svare, men saa burde de vedtage i et samlet Skolekommissionsmøde, at de skulde gaa hen og høre paa Undervisningen. Men hvis nu et Flertal ikke vil, saa kan man dog ikke hævde, at det samlede Skolekommissionsmøde skulde kunne forbyde den enkelte, der gerne vil være med til at afgive Votum, at faa de fornødne Forudsætninger for at kunne dette. Og der kan godt tænkes andre Tilfælde. Det kan tænkes, at et Skolekommissionsmedlem dør, eller at Skolekommissionen mellem Eksamen og den Tid, da Erklæringen skal afgives, gaar af, og der vælges nye Medlemmer; Præsten, som er den blivende, kunde saa sige: Jeg har hørt paa Undervisningen, jeg bryder mig ikke om at høre mere, men det vilde da være urigtigt at formene de andre Medlemmer Adgang til at gøre sig bekendt med Skolens Undervisning for at faa det fornødne Grundlag for den Erklæring, de skal afgive — alt naturligvis under Forudsætning af, at man bestemmer, at denne Adgang gives, at man altsaa ikke følger den Bestemmelse, som det ærede Medlem fra Assens holdt paa, og som jeg, naar den ønskes, heller ikke har noget imod, fordi den er fuldstændig lovlig, nemlig at Skolekommissionen overhovedet ikke maa komme i Skolen udenfor Eksaminerne, hvorved Skolen saa mister sit Tilskud for det paagældende Aar, fordi Skolekommissionens Medlemmer da mangler det fornødne Grundlag for at afgive Skøn. Naar jeg har skrevet dette om de enkelte Medlemmer, var det netop for at redde Situationen, for at ikke enkelte Medlemmer skulde kunne forhindre Skolens Tilskud ved at sige: Vi er saa mange — de kunde jo være Flertal —, der ikke har hørt Eksamen, og derfor vil vi ikke afgive Erklæring. Det ærede Medlem sagde i denne Forbindelse noget om, at Præsten gentagne Gange havde trængt sig ind i Skolen. Dette er mig ikke bekendt. Han kom der een Gang og vilde været kommet een Gang til, men Bestyrelsens Formand nægtede ham det og fik Medhold af Provsten, og dette har Ministeriet ikke underkendt.

Det ærede Medlem (Klaus Berntsen) kom saa ind paa en Omtale af Undervis-